

ایران از مزایای عضویت در NPT بهره‌مند نشده‌است

عضویت در NPT برای کشورهای عضو یکسری محدودیت‌ها در زمینه فعالیت‌های غیرصلح‌آمیز ایجاد کرده است اما در قبال این محدودیت‌ها، کشورهای عضو باید از کمک سایر کشورها در توسعه فعالیت‌های صلح‌آمیز و حفاظت از تأسیسات هسته‌ای برخوردار شوند. توسعه زیرساخت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای به عنوان یک منبع پاک و نامحدود انرژی برای ایران بسیار حیاتی است. کشور هم از منظر رفع نازاری‌هایی که با آن مواجه شده و هم از نظر کاهش آلاینده‌گی و انتشار کربن، به انرژی هسته‌ای نیاز دارد. برای توسعه انرژی صلح‌آمیز اتمی، قرار است تا پایان برنامه هفتم توسعه، واحد دوم و سوم نیروگاه اتمی بوشهر فسیلی برای کشور به همراه خواهد داشت. علاوه بر حوزه انرژی، فناوری هسته‌ای برای ما در زمینه‌های کشاورزی و درمانی هم کاربردهای حیاتی دارد.

بنابراین در چنین فضایی و با توجه به مزایای بی‌شماری که فناوری هسته‌ای برای اقتصاد و سلامت کشور به دنبال دارد، ما بیش از پیش به توسعه این فناوری نیازمندیم. رژیم صهیونیستی و امریکا با هدف ایجاد محدودیت‌های جدی برای توسعه ایران به دنبال تعطیل شدن هرگونه فعالیت هسته‌ای در ایران هستند و مقامات کشور هم در این خصوص اعلام کرده‌اند «فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای موضوع قابل مذاکره‌ای نیست.»

کشورهای عضو NPT تعهد می‌دهند، محدودیت‌ها و نظارت‌های مربوط به عدم تولید سلاح هسته‌ای را بپذیرند و این معاهده برای آنها چنین محدودیت‌هایی را به دنبال دارد. اما از طرف دیگر همه کشورهای عضو متعهد می‌شوند، در توسعه فعالیت‌ها و حفاظت از تأسیسات و زیرساخت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز به یکدیگر کمک کنند. متأسفانه کشورهای عضو NPT به این تعهدات خود در قبال ایران پایبند نبوده‌اند، در این مدت که رژیم جنایتکار و کودک کش صهیونیستی و امریکا بدون هیچ ملاحظه‌ای نسبت به ایجاد الودگی اتمی، به تأسیسات هسته‌ای کشور حمله کرده‌اند، هیچ کدام از این کشورها در قبال این جنایات و حملات اقامی از خود نشان نداده‌اند. جالب آنجاست که خود امریکا هم عضو این پیمان است و به گفته عراقی، این کشور «با حمله به تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، مر تکب نفض فاشش منشور سازمان ملل، حقوق بین‌الملل و معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) شده‌است.»

کشورهای عضو NPT نه تنها به تعهدات خود در قبال ایران پایبند نبوده‌اند بلکه از طرف دیگر، «رافائل گروسی» رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با اظهارات اشتباهی خود درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران، دستاویزی برای رژیم صهیونیستی و امریکا ایجاد کرد و بعد هم خیلی راحت عنوان کرد، در این خصوص اشتباه کرده است. البته ایران هم نشان داد در قبال این حملات دست و پا بسته نیست و با پشتوانه رد می و تکیه به قدرت دفاعی خود، این پایگاه نظامی متشکل از وحشی‌ترین افراد عالم که دست به کودک کشی و جنایت می‌زند را به سزای عمل خود رساند و توانست آتش‌سپ را به این رژیم تحویل کند.امام علی(ع) فرموده‌اند «رَدَّ الْحَجَرِ مِنْ حَيْثُ جَاءَ كَيْفَ لَئَلَّا يَزُولَ الشَّرُّ إِلَّا بِالشَّرِّ» (اگر الحکم، ۹۴: ۵۳۹۶]. سنگ را به همان سمتی که از آنجا بر تابت شده است، بر گردان، زیرا بدی، جز با بدی، دفع نمی‌شود.» بنابراین در شرایط فعلی و با توجه به کاربرد غیرنظامی سایت‌های هسته‌ای ایران و حمله مشترک رژیم صهیونیستی و امریکا، علاوه بر اهداف نظامی و غیرنظامی امریکا، راکتور هسته‌ای دیمونا می‌تواند یک هدف مشروع برای ایران باشد.

ایران باید توسعه زیر ساخت‌های تولید برق هسته‌ای را با لحاظ کردن حملات وحشیانه رژیم صهیونیستی و امریکا به تأسیسات صلح‌آمیز پیش ببرد. در این خصوص حرکت به سمت میکرو راکتورهای هسته‌ای به عنوان یک گزینه ایمن‌تر در برابر حملات نظامی می‌تواند راهگشا باشد. جدا از این موضوعات، یکی از مسائل قابل توجه در وحشی‌گری‌های رژیم صهیونیستی، حملات هدفمند این رژیم به تأسیسات تولید گاز پارس جنوبی است. بر هیچ کس پوشیده نیست که این تأسیسات هیچ جنبه نظامی نداشته و بخش عظیمی از گاز تولیدی در این منطقه، صرف تولید برق و مصرف داخلی می‌شود. این حملات نشان می‌دهد، رژیم صهیونیستی به طور هدفمند قصد دارد به مردم آسیب بزند و با ایجاد اختلال در تولید گازورق، زندگی مردم را با مشکلات عمیق و بلندمدت مواجه کند. همه این اقدامات وحشیانه به بهانه جلوگیری از تولید بمب اتم انجام می‌شود. سؤال اینجاست که تأسیسات و زیرساخت‌های انرژی کشور چه از ناطی به تولید بمب اتم دارد که از سوی این رژیم در معرض حمله قرار گرفته است؟ همچنین اگر ایران تاکنون به سمت تولید بمب اتم نرفته به خاطر این بوده که بمب اتمی در دکتترین دفاعی ایران جایگاهی نداشته است اما رژیم صهیونیستی و امریکا با این رفتار خود ممکن است برای ایران راهی جز تغییر این دکتترین باقی نگذارند. جامعه جهانی هم در این خصوص با ایران رفتار صحیحی نداشته است. به طوری که در مجامع بین‌المللی از یک طرف به ایران برای کاهش تولید کربن فشار می‌آورند و از طرف دیگر در موضوع هسته‌ای به عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای کشور برای کاهش انتشار کربن هیچ همکاری نمی‌کنند.

مجلس شورای اسلامی با رأی بیش از ۹۹درصدی نمایندگان حاضر در صحن، طرح تعلیق همکاری‌های ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را تصویب کرد. طبق مصوبه مجلس در طرح تعلیق همکاری‌های جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، مأموران آژانس حق ورود به کشور برای بازرسی را ندارند مگر اینکه امنیت تأسیسات هسته‌ای و فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای کشور تضمین شود و این هم منوط به موافقت شورای عالی امنیت ملی است. مجلس در مصوبات خود مجازاتی برای کسانی که اجازه ورود مأموران آژانس به کشور را می‌دهند هم تعیین کرده است. این تعلیق همکاری ممکن است، مقدمه خروج کامل یا عقیم‌سازی NPT باشد. خروج از این معاهده می‌تواند با استناد به ماده ۱۱۰ این پیمان صورت بگیرد. در این ماده عنوان شده «هر دولتی باید حق داشته باشد در اجرای حاکمیت ملی خود در صورتی که احساس کند موارد فوق‌العاده‌ای در رابطه با موضوعات این پیمان، منافع حیاتی کشورش را به مخاطره انداخته است، از پیمان خارج شود.» خوشبختانه مردم در وقایع اخیر ثابت کردند، حاضر نیستند کوچک‌ترین ابیخندی به یک رژیم وحشی مثل اسرائیل و قماربازی مثل ترامپ و دولت جهان‌خوارش بزنند. معدود افرادی هم که در حال خیانت به کشور هستند، روی‌شان سیاه است و مردم ایران اینها را نخواهند بخشید. امیدواریم آبدنهای درخشان پیش‌روی مردم صبور، فهیم و آزاده ایران باشد. وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّوْر مِنْ بَدَلِ الذِّكْرِ اِلَ الْاَرْضِ ثَرْيٰهَا عِبَادِيَ الصّٰلِحِيْنَ. بی‌شک، در آکتابا زبور آدوودا پس از تورات آکتاب مقدس یهودیان، آنگاشته‌ایم که بی‌گمان، زمین را بندگان شایسته من به ارث خواهند برد. آیه ۱۰۵ سوره انبیاء

❖ رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند

جنگ ۱۲روزه اسرائیل علیه ایران حاوی درس‌هایی در زمینه مباحث معماری و شهرسازی برای سیاستگذاران این حوزه بود. اگر تا پیش از جنگ، مباحث مربوط به ساختمان‌سازی محدود به الزامات مهندسی بود اما حالا تجربه این تجاوز دشمن به خاک کشور به سیاستگذار در زمینه ایمنی ساختمان و برنامه‌ریزی شهری برای بازسازی پس‌انگ جنگ درس‌هایی آموخت.

■ ■ ■

با توقف جنگ تحمیلی اسرائیل علیه ایران، در روزهای اخیر سیاستگذاران بخش‌های مختلف به برآورد خسارات ناشی از جنگ و همچنین برنامه‌ریزی برای جبران خسارات در حوزه‌های مختلف پرداخته‌اند. حوزه مسکن و شهرسازی از بخش‌هایی بود که بیشترین خسارات وارده به آن تحمیل شد. بر این اساس در روزهای اخیر تصمیمات متعددی در این زمینه اتخاذ شده است.

■ **از اجاره تا ساخت خانه برای آسیب‌دیدگان جنگ**

در روزهای آینده شهرداری تهران برای افرادی که خانه‌هایشان در جنگ ۱۲روزه تخریب شده، واحد مسکونی اجاره می‌کند.

علی نصیری، رئیس سازمان مدیریت بحران شهر تهران گفت: منزلی که تعمیر آنها بیش از سه‌ماه طول بکشد شامل اسکان موقت می‌شوند. بر این اساس برای این شهروندان منزلی اجاره می‌شود و طرف قرارداد شهر داری تهران به عنوان مستأجر است.

نصیری ادامه داد: موضوع دیگر خانه‌هایی است که نیاز به بازسازی دارند. این بازسازی به چهاربخش تقسیم می‌شود. نخست بازسازی جزئی است، مثلاً خانه‌ای که شیشه یا فریم پنجره و رنگ‌آمیزی آنها آسیب دیده است. مرمت این دسته خانه‌ها هم اکنون از بسوی شهرداری مناطق در حال انجام است، مثلاً در منطقه ۲ برای مجتمع اساتید، کارگاه شیشه‌بری در مقابل مجتمع در نظر گرفته شده تا شیشه واحدهایی که آسیب دیدند، مجدداً نصب شود.

وی افزود: دوم تعمیرات متوسط یا پایدارسازی است که شامل خانه‌هایی می‌شود که به لحاظ سازه‌ای مشکلی ندارند و آسیب آن در حد تیغه دیوار است، ظرف چند روز آینده به عنوان قسط اول یک فقره چک به ساکنان این دسته از خانه‌ها داده می‌شود تا پیمانکاران بیاورند و بازسازی را شروع کنند. ارزیابی خسارت کسانی که نهایی شد چک دوم به آنها داده می‌شود.

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران بخش سوم را مقاوم‌سازی واحدها عنوان کرد و گفت: برخی واحدها آسیب دیده‌اند اما این آسیب در حدی نیست که ملک کلاً تخریب و نوسازی شود

که مرجع رسیدگی به این واحدها سازمان نظام مهندسی تعیین شده است.

نصیری تصریح کرد:دست چهارم خانه‌هایی هستند که نیاز به تخریب و نوسازی دارند. روش‌های

نسخه موفقیت آمیز بازسازی پساجنگ چیست؟

پدافند حمایتی سیاستگذار در عرصه شهرسازی

گزارش یک

سعيدة زمانی

❖ رشادهشیری اچوان

علاوه بر مسائل مربوط به بازسازی در شرایط پساجنگ که به گفته اکثر کارشناسان دادگستری این ملک‌ها را کارشناسی قیمت می‌کند و مالکان این واحدها می‌توانند، معادل همان قیمت واحدهایی را از شهرداری تحویل بگیرند. اگر هم نخواستند می‌توانند از طریق پیمانکاران واسطه اقدام کنند.

وی با بیان اینکه از اول مرداد مقاوم‌سازی و نوسازی واحدهای مسکونی آغاز خواهد شد، گفت: یکی دیگر از کارهای ما در شهرداری تهران کمک‌های بلاعوض برای خرید اثاثیه آسیب دیده منزل است.

بنیاد مستضعان اعلام کرده است، در جریان جنگ ۱۲روزه اخیر، حدود ۳هزار و ۵۰۰ خانه در تهران آسیب دید که از این تعداد، ۲هزار ساختمان نیازمند تعمیرات اساسی با تخریب کامل است.

■ **ضرورت بازسازی ساختمان‌های آسیب‌دیده با محوریت مردم**

از همان روزهای ابتدایی جنگ دولت اعلام کرد خسارات وارده به مردم در نتیجه اقدامات رژیم صهیونیستی مطابق قانون از سوی دولت پرداخت می‌شود. قرار بود بازسازی خانه‌ها نیز از سوی وزارت راه و شهرسازی انجام شود که در ادامه به شهرداری تهران سپرده شد.

مجید جودی، معاون بازسازی بنیاد مسکن انقلاب سه شنبه ۱۷تیر ماه در جمع خبرنگاران درباره روند ارزیابی و بازسازی واحدهای آسیب‌دیده در

سید امیرحسین گرکانی، عضو شورای مرکزی بنیاد مسکن نیز در نشست رویکردهای بازسازی پساجنگ با بیان اینکه بازسازی باید در دل مردم باشد و به جریان اقتصادی شهر کمک کند، اظهار کرد: نهایتاً خود مردم مالکان واقعی هستند. وی با بیان اینکه دولت باید در زمینه تأمین منابع، هدایت و حمایت مردم آماده‌به‌کار باشد گفت: پیمانکار نمی‌تواند طرف حساب مردم باشد. بازسازی، ساختمان‌سازی نیست. بازسازی یعنی زنده‌سازی، یعنی مشارکت اجتماعی. اگر مردم کنار ما نباشند، هر بازسازی‌ای شکست خواهد خورد.

وی تصریح کرد: در بسم، بازسازی با مردم و با کمک‌های ویژه‌ای که دولت به مردم می‌داد، انجام شد و آنها با سلیقه و اختیار خودشان هزینه می‌کردند. بازسازی فقط زمانی موفق خواهد بود که مردم در محوریت تصمیم‌گیری و اجرا باشند.

■ **بازسازی منازل آسیب‌دیده از جنگ باید به متخصصان حوزه سپرده شود**

مسئولیت بازسازی باید به متخصصان این حوزه سپرده شود زیرا اگر کار را به افراد غیرمتخصص واگذار کنیم، نتیجه‌ای جز اتلاف منابع و نارضایتی مردم نخواهد داشت. این خلاصه‌ای از توصیه‌های کارشناسان حوزه شهرسازی در بازسازی پساجنگ است.

در این زمینه محمد سعیدی‌کیا، وزیر اسبق راه‌وشهرسازی نیز در نشست تخصصی بازسازی

جنگ گفت: بازسازی صرفاً فرایندی فیزیکی نیست بلکه ماهیتی اجتماعی دارد. اگر چه نمود بیرونی آن ساختمان و سازه است اما هسته اصلی بازسازی، ارتباط با مردم و ایجاد اعتماد اجتماعی است. تجربه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در چهار دهه گذشته، این نهاد را به مرجع مناسبی برای مدیریت بازسازی تبدیل کرده است و باید پاسخگوی تصمیمات خود باشد.

وی تأکید کرد: نوع بازسازی جنگ با بازسازی در سوانح طبیعی متفاوت است و طراحی این نوع بازسازی نیازمند فهم عمیق اجتماعی، فرهنگی و نهادی است. به همین دلیل، شورای سیاستگذاری بازسازی باید با ترکیبی از دستگه‌های ذیربط تشکیل شود و با اختیارات کامل نسبت به اتخاذ تصمیمات راهبردی اقدام کند.

وزیر اسبق راه و شهرسازی با اشاره به ضرورت استفاده از ظرفیت مردم در بازسازی خاطرنشان کرد: مردم باید خود در بازسازی خانه‌هایشان نقش آفرین باشند و دولت صرفاً وظیفه راهبری، سیاستگذاری، حمایت و نظارت را بر عهده بگیرد. وی افزود: حمایت دولت باید در تأمین اعتبارات و جبران خسارت‌ها تجلی یابد اما اجرای عملی بازسازی باید در اختیار مردم باشد. چراکه آنان بهتر از هر کسی می‌دانند که خانه‌شان را چگونه و با چه سبکی بسازند.

وزیر اسبق راه و شهرسازی ادامه داد: نمونه موفق این سیاست را در زلزله بد دیدیم، جایی که اعتبار ساخت ۸۰متر مربع تأمین شده بود اما برخی مردم ۱۲۰متر ساختند. این نشان می‌دهد که اگر اختیار به مردم داده شود، نه تنها از منابع دولتی استفاده می‌کنند، بلکه از منابع شخصی نیز بهره می‌برند و کیفیت ساخت‌وساز ارتقا می‌یابد.

سعیدی‌کیا تصریح کرد: بازسازی جنگ نباید تنها به جنبه‌های فیزیکی محدود شود. ما باید درک کنیم که بازسازی، امری اجتماعی است و تنها با مشارکت فعال مردم، به نتایج پایدار خواهد رسید.

■ **ضرورت برنامه‌ریزی برای ساخت پناهگاه ایمن**

علاوه بر مسائل مربوط به بازسازی در شرایط پساجنگ که به گفته اکثر کارشناسان ضروری است تا با حمایت‌های دولتی و با محوریت مردم انجام شود یکی دیگر از نکات مهم در این زمینه ضرورت برنامه‌ریزی برای ساخت اماکنی چندمنظوره به‌عنوان پناهگاه ایمن است.

در جنگ ۱۲روزه موضوع استفاده از پارکینگ‌های زیرزمینی مجتمع‌های مسکونی و تجاری و همچنین مترو به‌عنوان پناهگاه ایمن در برابر حملات موشکی مطرح شد. از میان انبوه ساختمان‌ها، پارک‌ها و مجتمع‌ها، به ندرت می‌توان فضایی را یافت که برای لحظه بحرانی این چنینی طراحی شده باشد. بنابراین باید پدافندهای معمارانه و شهرسازانه را فعال کرد و از بحران پیش آمده به عنوان فرصتی برای بهبود و تاب‌آوری شهرسازی و مدیریت بحران بهره برد.

شده و حالا در بحران‌های نظامی هم پاسخگو است.

■ **سرمایه انسانی، مهم‌ترین نقطه اتکا**

یکی از دلایل اصلی پایداری عملیات در دل بحران، نیروی انسانی و جوان و متخصص است که در سال‌های اخیر در پروژه‌های بزرگ خاتم تربیت شده‌اند. این نیروها اغلب بومی همان مناطقی هستند که پروژه‌ها در آن اجرا می‌شود، به‌ویژه در مناطق نفت‌خیز جنوب یا طرح‌های انتقال آب در مناطق مرکزی و مرزی.

همین نیروی بومی، مزیت بزرگی برای اطمینان از استمرار کار در شرایط تهدید و مسدود شدن مسیرهاست. به‌علاوه، بسیاری از قطعات و ماشین‌آلات موردنیاز پروژه‌ها، یا در داخل ساخته می‌شود یا موجودی قابل اتکایی از قبل در انبارها ذخیره شده است. این دو عامل یعنی نیروی بومی و خوداتکایی نسبی، باعث شده تعطیلی ناگهانی در پروژه‌های کلان کمتر رخ دهد.

■ **پروژه‌های بزرگ، تعهدی بی‌وقفه**

قرارگاه خاتم در بسیاری از پروژه‌های پریسک ورود کرده که بعضی پیمانکاران خصوصی یا حتی شرکت‌های دولتی از اجرای آن صرف‌نظر کرده‌اند. در همین جنگ ۱۲روزه، برخی از همین پروژه‌ها که در مناطق مرزی یا مناطق حساس انرژی فعال بودند، نیازمند حفاظت مضاعف بودند. با این حال، کارگاه‌های عملیاتی تعطیل نشد.

این روحیه «زمینی ماندن» کار، از سال‌های جنگ تحمیلی در این مجموعه نهادینه شده و در دهه‌های اخیر با تخصص‌های جدید مهندسی ترکیب شده است. نتیجه آن، ترکیب تجربه‌های مهندسی پیشرفته با همان حس مسئولیت‌پذیری میدانی است که در بحران‌های طبیعی و تهدیدات امنیتی بارها آزموده شده است.

■ **پیوستگی کار، مکمل امنیت اقتصادی**

در یک نگاه کلان، استمرار کارگاه‌های سازندگی در بحران، تأثیر مستقیم بر امنیت اقتصادی دارد. بسیاری از خطوط انتقال انرژی، تولید پالایشگاهی یا شبکه‌های آب‌رسانی اگر حتی چند روز متوقف شوند، فشار مضاعفی به بازار انرژی و زنجیره تأمین کالا وارد می‌کنند.